

INSTRUKCJA

Postępowanie z materiałem potencjalnie zakaźnym (MPI) w klinice weterynaryjnej/ laboratorium

1. Pobieranie, opis i krótkotrwałe przechowywanie próbek

- Pobieraj próbki w sposób minimalizujący rozprysk; przygotuj stanowisko i pojemniki przed rozpoczęciem.
- Próbki umieszczaj w szczelnych, zamykanych pojemnikach; opisz: ID pacjenta, rodzaj materiału, data/godzina, osoba pobierająca.
- Przed wyniesieniem próbki ze strefy brudnej: zdezynfekuj zewnętrzną powierzchnię pojemnika i umieść w wtórnym opakowaniu/pojemniku transportowym.
- Materiał przechowuj w wyznaczonej lodówce/pojemniku, oznaczonej jako „PRÓBKİ – BRAK ŻYWNOSTCI”.

2. Pakowanie i transport próbek do laboratorium zewnętrznego

Stosuj zasadę potrójnego opakowania (pierwotne – wtórne – zewnętrzne) oraz wymagane oznakowanie zgodnie z umową z laboratorium i przewoźnikiem.

- Opakowanie pierwotne: szczelny pojemnik z próbką, prawidłowo zamknięty i opisany.
- Opakowanie wtórne: szczelny worek/pojemnik z materiałem chłonnym (absorbent) w ilości wystarczającej do wchłonięcia całej zawartości w razie wycieku.
- Opakowanie zewnętrzne: sztywne, odporne na uszkodzenia w transporcie; dokumentacja w osobnej kieszeni.
- Zachowaj łańcuch przekazania (kto-kiedy-komu) i warunki temperaturowe zgodnie z wymaganiami badania.
- Transport wewnątrz budynku wyłącznie w zamkniętym, łatwym do dezynfekcji pojemniku transportowym.

3. Praca z MPI w laboratorium wewnętrznym

- Ogranicz dostęp do laboratorium do osób przeszkolonych; utrzymuj porządek i minimalną liczbę przedmiotów na blatach.
- Czynności generujące aerozol/rozprysk wykonuj tylko przy zastosowaniu odpowiednich osłon/urządzeń i zgodnie z oceną ryzyka (np. w komorze bezpieczeństwa biologicznego, jeżeli wymagane).
- Nie pipetuj ustami; stosuj jednorazowe końcówki z filtrami, jeśli są wymagane.
- Po zakończeniu procedury: usuń widoczne zabrudzenia (mycie) przed dezynfekcją; środki dezynfekcyjne działają gorzej w obecności materii organicznej.

- Stosuj środki dopuszczone do użycia, zgodnie z kartą charakterystyki i instrukcją producenta (stężenie, czas kontaktu, kompatybilność z materiałem).
- Transport sprzętu brudnego w zamkniętych pojemnikach do wyznaczonego miejsca dekontaminacji.
- Sterylizuj narzędzia inwazyjne zgodnie z procedurą sterylizacji kliniki i prowadź rejestry kontroli procesu.

4. Postępowanie w razie rozlania / skażenia

Każda strefa brudna powinna posiadać zestaw do skażeń (spill kit): rękawice, fartuch, ochronę oczu, materiał chłonny, worki na odpady zakaźne, środek dezynfekcyjny oraz instrukcję.

1. Zabezpiecz miejsce: ogranicz dostęp, oznakuj i wstrzymaj ruch przez obszar skażenia.
2. Załóż PPE adekwatne do ryzyka (co najmniej rękawice; przy rozprysku również ochrona oczu/maska).
3. Przykryj rozlany materiał materiałem chłonnym.
4. Zastosuj środek dezynfekcyjny zgodnie z instrukcją (stężenie i czas kontaktu). Nie rozpryskuj.
5. Zbierz materiał jednorazowymi narzędziami (np. ręczniki/papier), umieść w odpadach zakaźnych.
6. Umyj i zdezynfekuj powierzchnię ponownie; zdejmij PPE i wykonaj higienę rąk.
7. Zgłoś incydent i odnotuj w rejestrze (Załącznik B), jeżeli wymagane.

5. Zakłucie / skałeczenie

- Natychmiast przerwij czynność; pozwól na krótkie krwawienie rany (bez „wyciskania” agresywnego).
- Umyj ranę wodą z mydłem; zdezynfekuj środkiem do skóry.
- Niezwłocznie zgłoś przełożonemu/koordynatorowi BHP.
- Skontaktuj się z lekarzem medycyny pracy / SOR.

6. Kontakt z błonami śluzowymi / okiem

- Płucz obficie wodą lub jałową solą fizjologiczną przez kilka minut.
- Zgłoś zdarzenie i postępuj zgodnie z procedurą oceny ryzyka (konsultacja medyczna).

7. Ugryzienie / zadrapanie przez pacjenta

- Umyj ranę, zdezynfekuj, zgłoś zdarzenie.
- W zależności od ryzyka: ocena w kierunku wścieklizny / tężca i dalsze postępowanie medyczne.

Załącznik A – Rejestr sprzątania i dezynfekcji (wzór)

[illegible]

Załącznik B – Rejestr incydentów skażenia / rozlania

[illegible]